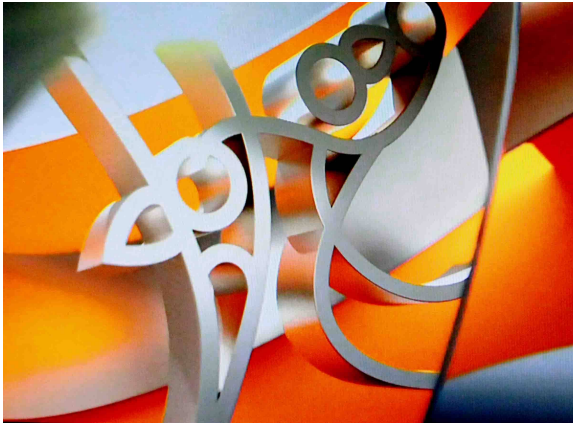

PHÁP ĐOẠT GIẢI QUÁN QUÂN NỮ BÓNG NÉM THẾ GIỚI 2017

Võ Quang Yến

Trong luôn hai tuần những người ham chuộng thể thao, nhất là bóng ném, ở Pháp cũng như ở châu Âu, háms hức theo dõi kết cuộc giải bóng ném phụ nữ năm 2017 tổ chức bên Đức. Tổ chức bóng ném bao trùm toàn thế giới nhưng năm nay, chưa đến vòng bát kết, thì như phần lớn trong các cuộc đấu thể thao khác, những đội các nước châu Phi, châu Mỹ, châu Á theo nhau bị loại, trừ Nhật Bản, Nam Hàn. Rút cuộc trong hai bán bán kết còn lại hai đội Thụy Điển, Hòa Lan (đấu để lãnh giải thứ ba) và hai đội đã từng đoạt giải Na Uy (3 lần 1999, 2011, 2015) và Pháp (1 lần 2003) vào chung kết. Ngay trước hai cuộc đấu cuối cùng, báo chí và các nhà thể thao đã lên tiếng bình luận, Na Uy thắng thế nhờ đã đoạt giải 3 lần và là đương kim vô địch, Pháp được dành quyền ưu tiên vì trong năm đã tỏ ra có thắng thế với một tổ chức phòng vệ chặt chẽ, một cuộc luân chuyển điều hòa các đội viên và một huấn luyện viên Olivier Krumbholz có kinh nghiệm và tài năng. Cuộc đấu chung kết hứa hẹn một trận hào hứng sôi nổi.

Bóng ném được thành lập năm 1898 tại Đan Mạch qua tên *haandbold*. Các nhà sử học thể thao còn đưa ra những tên *hazena* ở Tiệp Khắc, *torball* ở Đức. Năm 1957, giải vô địch bóng ném nữ được thiết lập và qua 1993 thì điều hòa hai năm một kỳ. Năm

2015 có đến 51 đội tuyển ghi tên dự. Đội Rumani độc nhất tham dự tất cả các kỳ. Mười hai nước đã đạt giải : châu Âu 10, châu Á 1 (Nam Hàn) và châu Mỹ 1 (Brazil). Năm 1900, Casey người Ireland nhập cảng bóng ném vào Hoa Kỳ và năm 1919 cuộc thi đấu được tổ chức tại Los Angeles. Cùng năm ấy, Carl Schellenz giáo sư thể thao ở Leipzig đề nghị tổ chức môn bóng ném 11 đấu thủ, năm 1920 được Liên đoàn Điền kinh và Thể thao chấp nhận và qua năm 1929 được chính thức công nhận *trò chơi bằng tay* tức *handball*. Ngày nay hầu hết trong các nước đều sử dụng lối gọi này, ngay cả nước Pháp, *tay* không dịch *hand* mà *main*. Luật lệ thay đổi với thời gian nhưng ngày nay đã được xác định kích thước sân chơi 20X40m, chỉ dùng tay ném bóng vào khung thành phía địch rộng 3m; đối thủ không được đặt chân vào vòng bao bọc khung thành (9m) nhưng tay và cơ thể thì được, cú phạt được ném từ 7m; mỗi đấu thủ chỉ có quyền giữ bóng nhiều nhất 3 giây đồng hồ và di chuyển nhiều nhất 3-4 bước. Thời gian một cuộc đấu là 2 lần 30 phút, giải lao 30 phút.

Năm 1928, bóng ném 11 cầu thủ được biểu diễn Ở Vận động hội Amsterdam, từ đó thành hình Liên đoàn Quốc tế Bóng ném Không chuyên FIHA. Năm 1936, 23 nước ghi tên, 6 nước châu Âu tham dự Vận động hội Berlin : Đức, Áo, Thụy Sĩ, Hongri, Rumani, Hoa Kỳ. Hai năm sau, Đức tổ chức những giải quán quân đầu tiên bóng ném 11 và 7 đấu thủ, Đức đoạt cả hai giải. Sau đề nghị thể chiến, bóng ném bị tạm xóa trong các cuộc đấu. Phải đợi đến năm 1946, 8 nước thành lập Liên đoàn Quốc tế Bóng ném IHF 7 đấu thủ, thế chỗ 12 đấu thủ. Năm 1972, ở Muchen, Thế giới vận động hội ghi bóng ném nam và năm 1976 ở Montréal bóng ném nữ. Năm 1976 Liên đoàn Quốc tế gồm có 68 nước và hơn 3 triệu đấu thủ. 25 năm sau lên 150 nước, 800.000 đội. Nhưng cũng là lúc mức bóng ném Pháp cả nam lẫn nữ tỏ vẻ thụt lùi. Năm 1985 một hội nghị sửa đổi chính trị và phương tiện nâng cao mức đấu thủ và huấn luyện viên. Sau nhiều trận đấu quốc tế mức bóng ném nữ Pháp lên cao dần và ở giải quán quân quốc tế Croati, Pháp được loại vào hạng có thể đoạt giải. Vào chung kết, Pháp bị Hongri vượt đến 7 điểm 7 phút trước giờ kết thúc. Nhờ một cuộc bảo vệ cương quyết, những cú ném hữu hiệu vào khung thành nên Pháp lên ngang điểm và, nhờ một đấu thủ hay nhất đối

phương bị phạt ra ngoài, nhân lợi số đông thắng được số 32-29 trong những giây cuối cùng thời gian gia hạn. Đây là năm 2003, cách đây 14 năm !

Đội tuyển bóng ném nữ nước Pháp chắc còn lâu mới theo kịp những thành đạt của phái nam nhi nhưng ở cùng một nước, ăn cùng một mâm thì các kết quả của phái nam ắt phải là một tấm gương tốt cho các em. Thật vậy đội nam Pháp đoạt giải quán quân thế giới 6 năm ngoài 3 giải châu Âu à 2 giải Vận động hội. Nhờ vậy đội được ban nhiều biệt hiệu điển hình : *Bronzés*-1992 (đồng thanh), *Barjots*- 1993-1996 (tên một thị trấn), *Costauds*-2001-2008 (lực lưỡng), *Experts*-từ năm 2008 (thành thạo). Huấn luyện viên đặc sắc : Daniel Costantini, Claude Onesta. Đấu thủ có tiếng ; thủ môn Thierry Omeyer, các cầu thủ Nikola Karabatic, Daniel Narcisse. Một cầu thủ có đặc tài cướp bóng là Jackson Richardson trong lúc địch thủ chuyển bóng. Hai lần quán quân thế giới, một lần phó vô địch Vận động hội , thế hệ mang biệt hiệu *Experts* có thể xem là tài ba nhất trong lịch sử bóng ném, trước cả đội Thụy Điển những năm 1990. Thế hệ ấy đã tập trung giữa những năm 2000 một tổng thể cầu thủ lỗi lạc chưa từng thấy trên thế giới. Chỉ trong thời hạn 2006-2007, đội đạt được 9 giải trong số 15 cuộc thi đấu đã dự. Pháp là nước độc nhất bảo vệ giải vô địch bóng ném Vận động hội, thắng hai năm liền 2008 và 2012, và cũng là nước độc nhất đạt cùng lúc ba giải chính Vận động hội.

Ngày chủ nhật 17.12.2017 vừa qua, theo bước cô đội trưởng Siraba Dembélé, (31 tuổi), bình tĩnh, luôn tận tụy cho đội, 18 nữ đấu thủ Pháp chạy ra đấu trường Hamburg chào khán giả, phải công nhận nhuộm một màu cam Na Uy suốt trận đấu ồn ào sẵn sàng ủng hộ đội của mình. Các đấu thủ bóng ném nói chung mạnh khỏe như trong các ngành thể thao khác nhưng họ cần chạy nhanh, ném mạnh, có thân cao để vừa dễ đánh vừa ném bóng, lại còn phải nhanh nhẹn. Cô Amadine Leynaud, 31 tuổi, thủ môn chính, điềm đạm, vững chắc theo đúng vai của mình (chặn 10/28 bóng), nhưng không quá cao, mặt có vẻ đẹp hồn nhiên của tuổi trẻ tuy thuộc hạng phụ nữ có con (*gái có con trông tròn con mắt, đây cô còn có con sông đôi !*). Quê gốc Aubenas, được tuyển vào đội Metz-Handball từ năm 18 tuổi, 6 lần đạt giải quán quân, 7 lần vô địch liên đoàn, 1 lần vô địch Pháp, năm 2013 cô đổi qua chơi ở đội ZRK Vardar Skopje ở Macedonia và 3 lần thắng liên tiếp giải quán quân nước này. Trước đối thủ Na Uy, cô thật là một bức thành kiên cố, ngay trong trận bán kết chống đội Thụy Điển cô đã chặn 16 quả bóng. Trận đấu hào hứng ngay từ đầu : đội Na Uy dẫn 7-4 nhưng qua giờ giải lao Pháp lật lại 12-10, chứng minh có thể vượt đội Na Uy. Thật vậy, vào những phút cuối cùng, tuy hai cầu thủ bị phạt, Pháp chỉ còn lại 5 chống với 7 mà vẫn cầm chừng được trên dưới 1 điểm và rút cuộc thắng 23-21.

Đội Pháp đã thắng sau một trận đấu gay go. Tất cả các đấu thủ đều nỗ lực nhưng tất cả các bạn đồng đội cũng như khán giả đều đồng ý cho cô thủ môn Amadine Leynaud đã đóng một vai trò cần thiết trước một biện pháp phòng vệ hữu hiệu. Ông bầu đội cho cô là đấu thủ hay nhất nhưng hội đồng chấm giải thưởng cô thủ môn Katrine Lunde Na Uy (chặn 3/18 bóng phạt). Không như ở môn bóng đá, cú bóng phạt ở điểm 7m có thể ném dọa (tuy không cần thiết) một lần trước khi ném thật. Trong cú bóng phạt, thủ môn có quyền di chuyển qua lại, trước sau, nhảy và giang cả hai tay lẫn hai chân để thử che phủ khắp khung thành, nhưng thường không có thì giờ chuẩn bị chống cú ném thứ nhì. Như con trẻ chơi đập tay nhau, có thể dọa một lần đầu, qua lần đập thứ hai thì đối thủ không kịp rút tay. Vậy mà những thủ thành giỏi có thể chặn được nhiều cú ném phạt ! Nói cho đúng, Pháp may mắn trúng vào một bảng được cho là tương đối dễ. Thắng Hongri ở vòng đầu, Monténégro ở vòng tứ kết, đội Pháp ngày càng tăng hiệu lực và tỏ ra có khả năng thắng bất cứ đội nào : thắng khó khăn đội Thụy Điển ở bán kết và cuối cùng vào chung kết khắc phục được đội tài ba, dai sức Na Uy. Ba cô đấu thủ

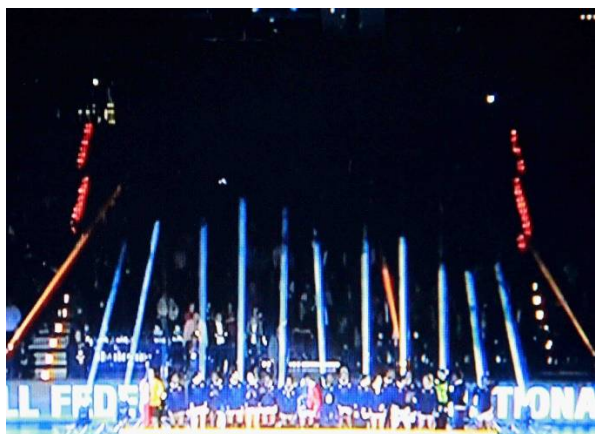
được đặc biệt chú ý: cô trẻ tuổi Orlane Kalor (20 tuổi), cô Allison Pineau (28 tuổi) vừa mới bị thương trở lại, mỗi cô thành công sút hai bóng trong những phút cuối. Sau cùng cô Alexandra Lacrabère (30 tuổi), người có tiếng hiền lành, ném vào lưới địch chiếc bóng cuối cuộc đấu, phóng thích mức căng toàn đội Pháp đồng thời cất im tiếng hô hào cổ vũ ủng hộ đội Na Uy từ lúc ban đầu cuộc đấu. Cuộc thắng Na Uy lần này chấm dứt một thời chế nghị 20 chục năm môn bóng ném của một nước tương đối nhỏ không đầy năm triệu dân :12 huy chương vàng, 20 huy chương quốc tế. Pháp trở về nước với huy chương vàng bóng ném nữ thứ chín sau huy chương thứ năm quốc tế và huy chương thứ ba vô địch thế giới olympic (bạc Rio, đồng Euro 2016).

Đội bóng ném nữ Pháp lần này, ngoài huấn luyện viên Olivier Krumbholz rành nghề, một thủ môn Amandine Leynaud lanh lợi, còn có một đấu thủ rất lợi hại then chốt là Grâce Zaadi, đội Metz, quả quyết, được bầu nhiều lần cầu thủ giỏi nhất các đội Pháp. Nhờ cô biết sắp xếp đội viên, thay vì một đội cố định, ông bầu có sẵn một đội luôn luôn chuyển, một đẳng đánh lạc hướng địch thủ, đẳng kia cho phép cầu thủ thay nhau nghỉ ngơi, năng lượng được phòng giữ. Các cầu thủ đều thống nhất: chúng tôi có thì giờ thờ và cơ thể thời gian dần, ít bị áp lực nhiều, rất cần thiết trong một cuộc thi đấu : các ván đấu tuần tự tiếp diễn, càng đi sâu vào cuộc đấu thời gian thư giãn càng ngắn lại. Trong một đội, tuy có nhiều người chơi, mỗi người đóng góp một cách chơi khác nhau, thường chỉ có một số cầu thủ thay nhau ra đánh, trong ấy có 7-10 sung sức gần như cố định. Không nhất định, ngoài thủ môn không thay đổi, 6 cầu thủ còn lại luôn liên tiếp chạy quanh thay chỗ, thay vai tấn công đề đối tượng khó lường được trước ai là người khởi công. Nhưng có 3 vị trí đặc biệt: 2 đội ở hai biên vòng khung thành, 1 luôn vào giữa hàng ngũ hậu vệ địch, có cách ném bóng vào khung thành không giống như ở những vị trí khác. Những cầu thủ biên Siaba Dembélé, Mannon Houette tiếp sức hữu hiệu những hậu quân Lauria Landre, Kalidiatou Niakaté, Blandine Dancette,...thật tình ai cũng lanh lợi ném bóng vào lưới !

Ông trùm Olivier Krumbholz (60 tuổi) rất tự hào các cầu thủ của đội mình chơi đúng lý luật, theo kỹ chương trình đã phát họa. Trái lại với lần trước làm huấn luyện viên, lần này ông rất cởi mở, nghe ngóng mọi cầu thủ, tỏ ra thành thạo đức tính sự phạm, kiến thức thể thao phụ nữ. Giỏi ăn nói, ông biết chọn chữ, ông biết rõ khi nào các cầu thủ cần quở trách, khi nào cần trấn an và các các cầu thủ nghe theo. Thì ra, ném bóng không chỉ là môn vận động tay chân mà còn phải biết vận trù óc não. Đó là lý thuyết góp phần vào sự thành công của mọi môn thể thao đồng đội.

Hôm nay và hôm mai Hình đài truyền hình hôm tiếp phát, internet và các báo

Thành Xô mùa thu 2017

Xem thêm

- Handball, Wikipedia <https://fr.wikipedia.org>
- Handball, Règles www.ff-handball.org
- Les règles du handball, www.centre-handball.com
- Handball, Les cinq règles à connaître pour bien suivre les matchs rmcsport.bfmtv.com